

ма був художником-постановником мультфільму «Казка про царевича і трьох лікарів» (1965). Художник ж. «Всесвіт» (від 1958), «Малютко», «Барвінок», «Піонерія», «Дніпро», «Україна», вид-в «Веселка» (від 1960), «Молодь», «Муз. Україна», «Дніпро», «Рад. школа». На твор. роботі. Учасник всеукр. та зарубіж. мист. виставок від 1966. Для творчості Ж. характерні пластика руху, виразність жесту та міміки, досконале композиц. вирішення простору книги. Реаліст. мислення дозволяє художнику у будь-якому жанрі (від гротеску до драми) досягати найбільшої виразності теми літ. твору. (Див. іл. на с. 281).

А. Жуковський. Розгорнутий титул до кн. «Блокада» О. Чаковського (К., 1976). Крейдяний папір, туш

Тв.: оформлення та іл. до кн. – «Пригоди Тома Сойєра» Марка Твена (1962), «Вождь червоношкірих» О'Генрі (1964), «Тартарен Тарасконський» А. Доде, «Нюрнберзьке яйце» М. Коцюбинського (обидві – 1966), «Хлопчик і жарптиця» В. Канівця, «Дитинство на Волзі» А. Рутька (обидві – 1968), «Езопові байки», «Фарбований лис» І. Франка (обидві – 1972), «Затеряний мир» А. Конан Дойля (1975), «Блокада» О. Чаковського (1976), «Цяцькований осел» Л. Лібова (1977), «Азербайджанські народні казки» (1978; 2007), «Уркагани» І. Микитенка (1987), «Тарас Бульба» М. Гоголя (1996; усі – Київ).

Ю. П. Шейніс

ЖУКОВСЬКИЙ

Андрій Кіндратович (24. 02. 1890, с. Староміщина, нині Підволочис. р-ну Терноп. обл. – 22. 02. 1951, м. Чикаго, США) – адвокат, громадський діяч. 1899–1907 навч. в укр. г-зії у Тернополі, згодом – у Львів. ун-ті. Після завершення студій відбував ад-

вокат. практику. 1914 вступив до Легіону УСС. Під час одного з боїв 1915 потрапив у полон і вивезений у табір вглиб Росії. Восени 1917 приїхав до Києва, працював у МЗС УНР, у січні-лютому 1918 в складі укр. делегації як перекладач взяв участь у переговорах в м. Брест-Литовський (нині м. Брест, Білорусь), що завершилися підписанням мирного договору та міжнар. визнанням УНР. Згодом служив у полку УСС, командував сотнею, яка 22 січня 1919 під час проголошення Акту злуки брала участь в охороні Софій. пл. у Києві. Восени 1920, щоб уникнути інтернування разом із підрозділами Армії УНР, повернувся у рідне село. Здобув ступ. д-ра права у Львів. ун-ті, відкрив адвокат. канцелярію в Підволочиську. Після встановлення рад. влади восени 1939 вчителював. У квітні 1941 через загрозу арешту органами НКВС переїхав із родиною у с. Голошинці (нині Підволочис. р-ну), де переховувався до приходу нім. військ. Мешкав у Тернополі, займався адвокат. практикою, обраний головою окруж. Укр. допомогового ком-ту. 1944 емігрував у Чехію, згодом – у Німеччину (від 1946 викладав в УВУ у Мюнхені), 1948 – у США.

Літ.: Шляхами золотого Поділля: Тернопільщина і Скалатщина. Т. 3. Філадельфія, 1983; Гуцал П. Українські правники Тернопільського краю. Т., 2008.

П. З. Гуцал

ЖУКОВСЬКИЙ

Антін (27. 09. 1904, м-ко Поморяни, нині смт Золочів. р-ну Львів. обл. – 08. 01. 1984, м. Воррен, за ін. даними – Детройт, шт. Мічиган, США) – лікар, громадський діяч. Студіював математику і біологію у Ягеллон. ун-ті в Кракові (1926–27), де здобув ступ. магістра (1934). Займався просвітн. діяльністю на Зборівщині й Бережанщині (нині Терноп. обл.), виступав у читальнях «Просвіти», співор-

ганізатор і кер. осередків т-в «Рідна школа» (1926–27) та «Луг» (1927–30) у Поморянах, походу укр. молоді до козац. могил pobl. м. Зборів з нагоди 280-річчя Зборів. битви (1929). За політ. діяльність двічі ув'язн. у Березі Картузькій. Згодом мешкав у м-ку Лопатин (нині смт Радехів. р-ну Львів. обл.), організував та очолював лікарню. На поч. 2-ї світ. війни заарешт. більшов. владою, але йому вдалося уникнути розправи. 1941 переїхав до м. Броди (Львів. обл.), очолював Укр. допомог. ком-т. Кооп. банк, опікувався полоненими та воїнами УПА. Від 1944 – у Німеччині, полковник лікар 1-ї дивізії УНА. Після капітуляції Німеччини – у м. Авгсбург, де створив лікарню та т-во Укр. сусп.-харитатив. служби. 1947–49 – дир. лікарні в Ділінгені. Від 1949 – у США, від 1952 провадив лікар. практику в м. Стіл (шт. Пн. Дакота). Президент Світ. асоц. амер. лікарів; віце-президент (1969–70) і президент (1970–71) Амер. академії сімей. лікарів. Дорадник Міністра здоров'я США. Голова УККА у Пн. Дакоті (1952–75), чл. політради УККА (від 1955). Шевченків. медаль Свободи УККА (1970). Сприяв звільненню з сибір. концтабору Йосифа Сліпного, опублікував «Історію звільнення Іх Блаженства-Патріярха Кардинала Йосифа зі Сибіру» // «Календар-альм. "Нового часу" на 1983 р.», Торонто, 1983.

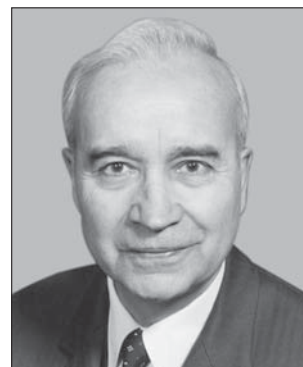
Літ.: Бачинський Л. Корисна праця доктора А. Жуковського для української справи // Укр. музей-архів. Клівленд, 1965. Ч. 9; Доктор А. Жуковський – дорадник міністра здоров'я ЗСА // ЛВ. Чикаго, 1970. Ч. 49; Лончина Б. І. Д-р Антін Жуковський (1904–1984) // Там само. 1984. Ч. 109; Пундій.

П. Пундій, Я. В. Ганіткевич

ЖУКОВСЬКИЙ

Аркадій Іларіонович (12. 01. 1922, Чернівці) – історик, громадський діяч. Дійс. чл. НТШ (1972), іноз. чл. НАНУ (1991). Орден «За заслуги» 3-го (1997) і 2-го (2002) ступ. Під час 2-ї світ. війни виїхав до Австрії, закін. Ун-т у м. Грац (1949). Брав активну участь у діяльності укр. студент. орг-ції, зокрема як голова Союзу укр. студент. т-в у Австрії (1947–49) і студент. т-ва «Зарєво» (1955–58). У 1969 здобув докторат в УВУ, 1976 – у Сорбонні. 1960–88 викладав укр. географію, історію, мист-во в Ін-ті сх. мов та цивілізацій Париз. ун-ту; водночас від 1969 – проф., згодом – продекан фі-

лос. ф-ту УВУ. Від 1997 – почес. д-р Чернів. ун-ту. 1968–87 – наук. секр., 1987–97 та 1999–2009 – голова, від 2009 – почес. голова НТШ у Європі, 1983–95 – президент Б-ки ім. С. Петлюри у Парижі. Автор багатьох статей, чл. редколегії (від 1971), гол. ред. (від 1985) ЕУ, ред. відділів історії та релігії «Encyclopedia of Ukraine» (від 1984). Співголова гол. редколегії Енциклопедії Сучасної України (від 1998) та автор низки статей до неї. Досліджує проблеми історії Церкви, нац.-визв. руху в Україні, красноразства Буковини, укр.-франц. політ.-культ. взаємн. Уклав бібліогр. довід. «Шевченкіяна у бібліотеках Парижу» (Париж, 1961), написав передмову до 1-го тому «Мартирології українських церков» (Торонто; Балтимор, 1987), упорядкував збірку полеміч. статей з нац. питання Б. Грінченка й М. Драгоманова «Діалоги про українську справу» (К., 1994). Ініціатор та упорядник видання «Antologie de la littérature Ukrainienne du XIe au XXe siècle» (Париж; К., 2004).

Пр.: Буковина – її минуле і сучасне. Париж, 1956 (співавт.); Сучасний стан релігії й Церкви під Советами, зокрема в УССР // Зап. НТШ. 1966. Т. 181; Петро Могила й питання єдності Церков. Париж, 1969; К., 1997; Contributions à l'histoire de l'Académie de Kiev (1615–1817), centre culturel et d'enseignement en Europe Orientale. Vol. 1–2. Paris, 1976; L'Ukraine dans les années 1917–1933: aspect historique // La Renaissance nationale et culturelle en Ukraine de 1917 aux années 1930. Actes du Colloque. Paris, 1986; Требник Петра Могили. Канберра, 1988; К., 1996 (співавт.); Історія Буковини. Чц., 1991. Ч. 1; 1993. Ч. 2; Нарис історії України. Л., 1991; 1992; 1993 (співавт.); Histoire de l'Ukraine. Paris, 1993; 2005; Нарис історії Наукового Товариства ім. Шевченка в Європі. Л.; Париж, 2000; Україна і Франція: нариси багатовікової історії відносин. Л., 2001 (співавт.).

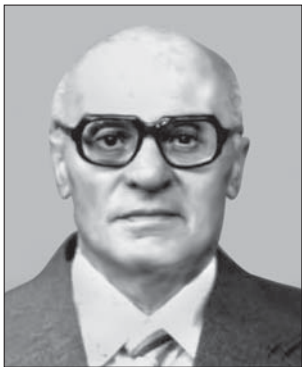
Літ.: Мушинка М. Паризький українціст Аркадій Жуковський // Всесвіт. 1992. № 12; Аркадій Жуковський: Бібліографія (До 75-річчя від дня народження). К., 1997; Науко В. Український енциклопедист з Франції // Пам'ять століть. 2001. № 6; Винар Л., Атаманенко А. Академік Аркадій Жуковський: Історик

і енциклопедист // УІ. 2003. № 1–5; *Корнійчук Л.* Праця Аркадія Жуковського в «Енциклопедії Українознавства» // Наук. та видавн. діяльність НТШ в Європі. К., 2007.

М. Г. Железняк

ЖУКОВСЬКИЙ

Борис Давидович (03(16). 08. 1916, Черкаси) – фахівець у галузі металургії. Д-р тех. н. (1961), проф. (1971). Закін. Дніпроп. металург. ін-т (1939). Працював 1941–84 в Н.-д. труб. ін-ті (Дніпропетровськ): 1958–79 – зав. відділу технології вироб-ва звар. труб, 1979–84 – ст. н. с.-консультант. Від 1993 – у США. Досліджував проблеми вироб-ва звар. труб.

Пр.: Теория нагрева металла при ролкоостыковой сварке труб // Автоген. дело. 1953. № 1; Производство труб электросваркой методом сопротивления. Москва, 1953 (співаєт.); Современное состояние теории и направления развития процесса формовки трубной заготовки на непрерывных трубоформовочных станах // Тр. Укр. н.-и. труб. ин-та. Дн., 1959. № 2 (співаєт.); Современное состояние теории и технологии производства прямошовных электросварных труб малых и средних диаметров // Тех. прогресс в трубном производстве: Сб. науч. тр. 1965.

Ю. І. Райчук

ЖУКОВСЬКИЙ

Борис Іванович (01. 02. 1947, с. Гданцівка, нині у складі м. Кривий Ріг Дніпроп. обл.–29. 11. 1982, похов. у Кривому Розі) – поет. Переможець літ. конкурсу молодих поетів України г. «Комсомольское знамя» (1981). Закін. вечірнє відділ. Криворізь.

гірничоруд. ін-ту (1972). Працював слюсарем на комбінаті «Криворіжсталь»; інж.-конструктором на з-ді гірничошахт. об'єднання «Комуніст»; 1979–82 – уповноваженим обл. бюро пропаганди рад. кіномистецтва в Кривому Розі. Публікувався у ж. «Юність», «Знамя», «Молодая гвардия», «Нева», «Смена», «Радуга», «Донбасс», альманахах «Вітрила», «Поэзия». Видав зб. «Граница» (К., 1982). Автор переважно філос., громадян., інтим. лірики; особливо вдалими є його вірші на військ., природн., шахтар., металург. теми. Прихильник малих форм; вірші переважно 3–10-строфні, написані традиц. розмірами, багаті образністю, вишуканими метафорами, метоніміями, порівняннями тощо. На зборах Дніпроп. відділ. СПУ восени 1982 рекомендов. до вступу в СП СРСР. Загинув у автомоб. аварії разом з ін. 7-ма чл. криворізь. літ. об'єднання «Рудана». Про творчість Ж. згадано у т/ф «Зупинись. Запам'ятай. Назви: 25 років потому» (ТРК «Рудана», Кривий Ріг, 2007).

Літ.: Туренко Г. Мужність добра // Червоный гірник. 1987, 11 січ.; Його ж. Мой Жуковский // Остановись. Запомни. Назови. Кривой Рог, 2003.

О. М. Хвостова

ЖУКОВСЬКИЙ

Вадим Олегович (02. 01. 1971, м. Стародуб Брян. обл., РФ) – скульптор і живописець. Чоловік *П. Пуханової*. З-я премія Міжнар. фестивалю піщаної скульптури (Київ, 2005). Закін. Ака-

демію образотвор. мист-ва і арх-ри (Київ, 1999; майстерня *В. Шевцова*). Осн. галузі: монум. скульптура та живопис. На твор. роботі. Учасник мист. виставок від кін. 1990-х рр. Персон. – у Києві (1998–99, 2001, 2009), Москві (2004). У стилі експресив. реалізму створює образи-фентезі, композиції, портрети. (*Див. іл. на с. 282*).

В. Жуковський. «Халді». 1998. Дерево, різьблення

Тв.: серія «Знаки зодіаку» (1998–2003); «Халді» (1998), «Одін» (2002), «Дух музики» (2003), «Т. Зозуля», «Н. Джигурда», «О. Троцановська» (усі – 2005), «Князь Мал» (2006, м. Коростень Житомир. обл.), «Персей», «Бій під Жовтими Водами» (обидва – 2008). *Літ.: Бондаренко Н. «Каміння, що падає» Вадима Жуковського // ОМ. 2008. № 4.*

Н. М. Бондаренко

ЖУКОВСЬКИЙ

Василь Миколайович (19. 11. 1952, смт Мізоч Здолбунів. р-ну Рівнен. обл.) – педагог. Д-р пед. н. (2004), проф. (2007). Закін.

ф-ти іспан. (1975) та англ. (1986) мов Київ. ін-ту іноз. мов. Учителював. Від 1987 – викл. Рівнен. пед. ін-ту; від 1994 – у Нац. ун-ті «Остроз. академія»: від 1995 – проректор з навч.-вихов. роботи, зав. каф. лінгвіст. дисциплін, від 2007 – проф. каф. англ. мови та літ-ри, від 2009 – декан гуманітар. ф-ту. Наук. дослідж.: християн. морал. цінності в навч.-вихов. процесі школи; морал.-етичне виховання в історії амер. школи. Автор підручників «Основи християнської етики» для 5-го (2008) та 6-го (2009; обидва – Київ) класів.

Пр.: Григорій Ващенко про виховання молоді на принципах християнської моралі // Виховання молодого покоління на принципах християн. моралі в процесі духов. відродження України:

Мат. 2-ї Міжнар. конф. 1997; Виховання молоді на принципах християнської моралі: український та американський досвід // Наук. зап.: 36. 1999. Т. 2, ч. 2; Морально-етичне виховання в історії американської школи. 2002; Освіта в англійських країнах. 2007 (усі – Острог).

М. П. Ковальський

ЖУКОВСЬКИЙ

Василь Павлович (27. 02 (11. 03). 1861, Київ. губ. – 1938) – лікар-педіатр. Д-р медицини (1894). Закін. Військ.-мор. академію (С.-Петербург, 1889), де й працював ординатором дит. клініки. 1897–1910 – у С.-Петербур. полог. будинку. Приват-доц. каф. дит. хвороб Моск. ун-ту (1901–10) та Ун-ту Св. Володимира у Києві; 1909–12 – екстраординар. проф. Юр'єв. ун-ту (нині Тарту, Естонія), де заснував амбулаторію та курс дит. хвороб; 1924–29 – зав. каф. дит. хвороб Смолен. мед. ін-ту (РФ). Вивчав проблеми неонатології, невропатології дит. віку та вади серця у дітей. Здійснив аналіз народжуваності залежно від соц. та сімей. статусу матері, пори року.

Пр.: О развитии рахитизма и рахитических уродств среди детей рабочего населения г. Санкт-Петербурга. С.-Петербург, 1894; Врожденные мозговые грыжи. 4 случая у детей. С.-Петербург, 1902; Курс детских болезней. С.-Петербург, 1908; Врожденные пороки сердца у детей при рождении. С.-Петербург, 1913; Малярия у детей и ее лечение. Ленинград, [б. г.].

С. М. Булах

ЖУКОВСЬКИЙ

Владислав Владиславович (22. 10(03. 11). 1860, с. Богданівка Кременец. пов. Волин. губ., нині Кременец. р-ну Терноп. обл. – 30. 08(12. 09). 1916, Петроград, нині С.-Петербург) – промисловець, громадсько-політичний діяч, економіст. Закін. матем. ф-т Варшав. ун-ту (1882), С.-Петербур. гірн. ін-т (1887). Від 1891 був чл. правління Сосновиц. т-ва кам'янувугіл. копалень, рудників і з-дів, 1896–1905 – Брян. рейкопрокат. залізроб. і мех. з-ду (обидва – Росія). Один із фундаторів Пн. банку в С.-Петербурзі (1901), на поч. 1900-х рр. – голова правління С.-Петербур. т-ва страхування, чл. правління 1-го т-ва під'їз. шляхів і ради Азово-Донського банку. 1906 брав участь в орг-ції ради З'їздів представників пром-сті та торгівлі: 1906–15 – чл. ради і Ком-ту ради, від 1911 – товариш голови, 1915–16 – голова ради, 1912–14 – товариш голови 6–8-го З'їздів. Один із засн. Рос.-